

ÇEVİRİMİÇİ SANSÜRÜ ENGELLEMeye DAİR BAŞKANLIK KARARNAMESİ

HUKUKKITAPLIGI.COM
4 HAZİRAN 2020 ÇEVİRİ

Çevrimiçi Sansürü Engellemeye Dair Başkanlık Kararnamesi¹

28 Mayıs 2020

Anayasa ve Amerika Birleşik Devletleri yasaları tarafından bana Başkan olarak verilen yetki ile aşağıdaki şekilde emrolunmuştur:

Bölüm 1: Politika

Özgür ifade Amerikan demokrasisinin temelidir. Kurucularımız bu kutsal hakkı İlk Anayasa Değişikliğiyle korudular. Fikirleri ifade etme ve tartışma özgürlüğü, özgür bir insan olarak tüm haklarımızın temelini oluşturur.

İfade özgürlüğüne uzun zamandır değer veren bir ülkede, Amerikalıların internet üzerinden erişebileceği ve iletebileceği ifadeyi sınırlı sayıda çevrimiçi platformun keyfince belirlemesine izin veremeyiz. Bu uygulama temel olarak Amerikan karşıtı ve anti-demokratiktir. Büyük, güçlü sosyal medya şirketleri katılmadıkları görüşleri sansürlediklerinde, tehlikeli bir güç kullanmış olurlar. [Bu halde] pasif yayın kurulu işlevini kaybederler. [Dolayısıyla] içerik üreticisi olarak görülmeli ve muamele edilmelidirler.

Son yıllarda çevrimiçi platformların büyümesi, İlk Değişikliğin ideallerini modern iletişim teknolojisine uygulamakla ilgili önemli soruları gündeme getiriyor. Bugün, birçok Amerikalı haberleri

---

¹ Çevirenler:

Muhammed Beheşti Aydoğan, (Av./ Dr. Adayı), İstanbul Barosu / Warwick Üniversitesi.

Muharrem Çelik, (Av. / Dr. Öğrencisi), İstanbul Barosu/ İstanbul Üniversitesi.

Emre Arslan, (Hakim).

Muhammet Emir Çelik, (Av. / Yüksek Lisans Öğrencisi), İstanbul Barosu, City Üniversitesi.

takip ediyor, arkadaşlarıyla ve ailesiyle iletişim halinde kalıyor ve sosyal medya ve diğer çevrimiçi platformlar aracılığıyla güncel olaylar hakkındaki görüşlerini paylaşıyor. Sonuç olarak, bu platformlar birçok yönden “kamusal alan/meydan”ın 21. yüzyıldaki eşdeğeri olarak işlev görüyor.

Twitter, Facebook, Instagram ve YouTube, eşi görülmemiş olmasa da, kamusal olayların yorumunu şekillendirmek; bilgiyi sansürlemek, silmek veya ortadan kaldırmak; ve insanların gördüklerini veya görmediklerini kontrol etme konusunda büyük bir güce sahiptir.

Başkan olarak, internette özgür ve açık bir tartışma konusundaki taahhüdümü açıkça belirtmişim. Bu tür tartışmalar; üniversitelerimizde, belediye binalarımızda ve evlerimizde olduğu kadar çevrimiçi olarak da önemlidir. Bu demokrasimizi sürdürmek için esastır.

Çevrimiçi platformlar, milli söylemimize zarar veren seçici sansürle uğraşiyor. On binlerce Amerikalı, diğer rahatsız edici davranışların yanı sıra, çevrimiçi platformların belirtilen kullanım şartlarının hiçbirini ihlal etmese de içeriği uygunsuz olarak “işaretlediğini”; şirket politikalarında belirli bakış açılarını menfileştirici etkisi olacak ilan edilmemiş ve açıklanamayan değişiklikler yaptığını; hiçbir uyarı, gerekçe ve başvuru olmaksızın içerik ve hesapları sildiğini rapor etmiştir.

Twitter şimdi seçici olarak belirli tweet'lere politik önyargıları açıkça yansıtacak bir şekilde uyarı etiketi koymaya karar verdi. Bildirildiği kadarıyla, Twitter hiçbir zaman başka bir politikacının tweet'ine böyle bir etiket koymamış gibi görünüyor. Daha geçen hafta, Temsilci Adam Schiff uzun zamandır yalanlanmış Rus Gizli Anlaşma Aldatmacasını yayarak takipçilerini yanıltmaya devam ediyordu ve Twitter bu tivitleri işaretlemedi. Şaşırtıcı olmayan bir şekilde, “Site Bütünlüğü”nden sorumlu olan yetkili, politik önyargılarını kendi tivitlerinde faş etmişti.

Aynı zamanda, çevrimiçi platformlar, Amerikalıların bu platformdaki konuşmalarını sansürlemek için tutarsız, mantıksız ve temelsiz gerekçeler getiriyor veya başka şekillerde kısıtlıyor, birçok çevrimiçi platform Çin gibi yabancı hükümetlerin yaydığı saldırganlık ve bilgi çarpıtmadan kar elde ediyor ve onları teşvik ediyor. Örneğin bir ABD şirketi, “insan hakları” aramalarını kara listeye alan Çin Komünist Partisi için bir arama motoru oluşturdu, Çin Komünist Partisinin beğenmediği verileri sakladı ve gözetim için uygun olan kullanıcıları izledi. Ayrıca, Çin ordusuna doğrudan fayda sağlayan araştırma ortaklıkları kurdu. Diğer şirketler, Çin hükümeti tarafından Çin'in dini azınlıkları kitlesel olarak hapsedilmesiyle ilgili yanlış bilgi yayan reklamlarını kabul ettiler ve böylece insan hakları ihlallerini mümkün kıldılar. Ayrıca Çin hükümet yetkililerinin, platformlarını COVID-19 salgınının kökenleriyle ilgili yanlış bilgileri yaymak ve Hong Kong'daki demokrasi yanlısı protestoları baltalamak için kullanmalarına izin vererek, yurtdışındaki Çin propagandasını da güçlendirdiler.

Bir millet olarak, tüm Amerikalıların kendilerini dile getirebildiği ve getirmesi gerektiği bugünün dijital iletişim ortamının sahip olduğu çeşitli bakış açılarını korumalı ve teşvik etmeliyiz. Çevrimiçi platformların şeffaf ve hesap verebilir olmasını istemeli ve Amerikan söylemi ve ifade özgürlüğünün bütünlüğünü ve aleniyetini koruma ve muhafaza etmeye yönelik standart ve araçlarını teşvik etmeliyiz.

Bölüm 2: Çevrimiçi Sansüre Karşı Korumalar

- (a) Birleşik Devletler politikası, internet ortamında özgür ve aleni tartışmayı teşvik eden temel kuralları desteklemektir. Bu tartışmaların yönetilmesindeki temel kuralların arasında İletişim Ahlakı Kanunu (Madde 230 (c)) 47 U.S.C. 230 (c)' de ortaya konan sorumluluktan muafiyet dikkat çekmektedir. Bu muafiyetin kapsamının belirlenmesinin gerekliliği Birleşik Devletler'in politikasıdır. Muafiyet metin ve amacının ötesine geçerek kullanıcılara özgür ve aleni bir ifade ortamı sağlama iddiasında bulunup aslında güçlerini etkili iletişim araçlarıyla aldatıcı ve uydurma eylemlere kalkışmak için kullanan, belirli bakış açılarını sansürleyerek özgür ve aleni tartışmayı baskılayanları korumamalıdır.

Madde 230 (c), çevrimiçi platform başkaları tarafından yüklenen bir takım içeriklere erişimi kısıtladığı takdirde hakaret gibi haksız fiiller bakımından sitesinde paylaşılan tüm içeriklerin “yayıncısı” haline geleceğini kabul eden mahkeme kararlarının [getirdiği sorunu] çözmek için dizayn edilmiştir. Madde 230(c)'nin başlığında da açıkça ifade edildiği üzere, söz konusu hüküm zararlı içeriği “İyi Samiri” olarak engellemeye girişen interaktif bilgisayar hizmeti sağlayıcısına (mesela bir çevrimiçi platforma) sınırlı sorumluluk “koruması” sağlar. Kongre, özellikle reşit olmayanları zararlı içeriklerden korumaya çalışan çevrimiçi platformlara koruma sağlamak istemiş ve bu sağlayıcıların zararlı materyali dolaşımdan kaldırmaktan caydırılmamasını temin etmeyi amaçlamıştır. Bu hüküm, aynı zamanda, Kongrenin, internetin “siyasi söylemlerin hakiki çeşitliliği için bir mecra” olduğu konusundaki açık görüşünü devam ettirmeyi amaçlamıştır 47 U.S.C. 230(a)(3). Kanunun sağladığı sınırlı korumalar bu amaçlar dikkate alınarak anlamlandırılmalıdır.

Özellikle, (c) (2) bendi, bilhassa “hukuki sorumluluk” dan kaynaklanan korumaları ele alır ve interaktif bir bilgisayar servis sağlayıcısının müstehcen, ahlaka aykırı, aşırı şiddet içeren, taciz içerikli veyahut nahoş olarak değerlendirdiği içeriğe karşı “iyi niyetle” verdiği erişim kısıtlama kararı “dolayısıyla” sorumlu tutulamayacağını belirtir. Birleşik Devletler'in politikası, kanunun izin verdiği azami ölçüde, işbu hükmün - nahoş içerikleri “iyi niyetli” olarak kaldırmaktan ziyade- özellikle kendileri tarafından uygun bulunmayan görüşleri bastırmak amacıyla (genellikle de hizmet kullanım şartlarına aykırı olarak) aldatıcı ve uydurma uygulamalara girişen

çevrimiçi platformlara sorumluluk koruması sağlamak için tahrif edilmemesini temindir. 230'ncu madde tartışmaya açık mecraları teşvik etme iddiası adı altında birkaç şirketin milli söylemimiz için hayati öneme sahip kavşakları kontrol eden devasa [kuruluşlara] dönüşmesine müsaade etmek ve bu dev kuruluşlar güçlerini hoşlarına gitmeyen görüşleri susturmak ve içerikleri sansürlemek için kullandıklarında onlara genel muafiyet sağlamak amacıyla tasarlanmamıştır. Bir interaktif bilgisayar hizmeti sağlayıcısı içeriğe erişimi kaldırır veya kısıtlarsa ve eylemleri (c)(2)(A) bendindeki kriterleri sağlamazsa editöryal davranışa girişmiş [sayılır]. Birleşik Devletler'in politikası, bu tür bir sağlayıcının (c)(2)(A) bendinde belirtilen sınırlı sorumluluk korumasını tamamen kaybetmesi ve çevrimiçi bir sağlayıcı olarak değil de geleneksel bir editör ve yayıncı gibi sorumluluğa maruz kalmasıdır.

(b) Bu bölümün alt bölümü a'da tarif olunan politikayı sürdürmek için tüm hükümet daire ve organları; madde 230(c)'yi uygulamalarının, bu bölümün dar amacını uygun bir şekilde yansıttığından emin olmalı ve bunun için uygun adımları atmalıdırlar. Bunun yanı sıra, bu kararnamenin [çıkış] tarihinden itibaren 60 gün içerisinde Ticaret Bakanı (Bakan); Adalet Bakanına danışarak ve Milli Telekomünikasyon ve Bilgi İdaresi (NTIA) aracılığıyla hareket ederek Federal İletişim Komisyonuna (FCC), FCC'nin acilen aşağıdaki hususları vuzuha kavuşturmak yönelik düzenleme önermesi için kanun yapımı dilekçesi sunmalıdır:

(i) 230'ncu maddenin (c)(1) ve (c)(2) bentleri arasındaki ilişki. Hususen de (c)(2)(a) bendi tarafından özellikle korunmayan bir şekilde bir içeriğe erişimi kısıtlayan interaktif bilgisayar hizmeti sağlayıcısının, (c)(1) bendinin sağladığı korumayı öne süremeyeceği şartları vuzuha kavuşturması ve belirlemesi. (c)(1) bendi sadece sağlayıcıya üçüncü kişilerin içeriklerini erişilebilir kıldığı için yayıncı veya konuşmacı olarak muamele edilmeyeceğini ifade etmekte ve sağlayıcının kendi editöryal kararlarından sorumluluğuna değinmemektedir.

(ii) Bir materyale erişim veya onun kullanılabilirliğini kısıtlayıcı bir adımın 230'ncu madde (c)(2)(a) bendinde kastedildiği manada "iyi niyetle atılmadığı" şartları. Özellikle de bu adımların aşağıdaki şekillerde ise "iyi niyetle atılıp atılmayacağını":

(A) aldatici, uydurma ya da sağlayıcının kullanım şartlarına aykırı; ya da

(B) uygun bir bildirim, makul bir açıklama yapılmaksızın ya da dinlenmesi için makul bir seçenek sunulmaksızın atılmış; ve

(iii) bu bölümün (a) alt bölümünde tarif olunan politikayı sürdürmek için NTIA'nın uygun olabileceği sonucuna vardığı diğer düzenleme önerileri.

Bölüm 3: Federal Vergilerle Özgür İfadeyi Kısıtlayan Çevrimiçi Platformları Finanse Edilmesini Engellemek

- (a) Tüm hükümet daire ve organlarının (organ) müdürleri kendi organlarının çevrimiçi platformlarda reklam ve pazarlama için yaptığı federal harcamasını gözden geçirecektir. Bu gözden geçirme harcanan meblağı, federal vergiler[den ödeme] alan çevrimiçi platformları ve bunların reklam parası almasını kısıtlamak için mevcut kanuni yetkileri içerecektir.
- (b) bu kararnamenin [çıkış] tarihinden itibaren 30 gün içerisinde, tüm organların başları bulgularını İşletme ve Bütçe Bürosu Müdürüne bildirecektir.
- (c) Adalet Bakanlığı, bu bölümün (b) alt bölümünde tarif olunan raporda tespit edilen çevrimiçi platformların her biri tarafından uygulanan görüş merkezli ifade kısıtlamalarını gözden geçirecek ve herhangi bir çevrimiçi platformun görüş ayrımcılığı, tüketicileri aldatma ya da diğer kötü uygulamalar dolayısıyla hükümetin [kendini] ifadesi için sorunlu araçlar teşkil edip etmediğini değerlendirecektir.

Bölüm 4: Haksız veya Aldatıcı Fiillerin veya Uygulamaların Federal İncelemesi

- (a) Günümüzün ifade ve fikirlerinin serbest dolaşımını teşvik etmenin kritik yolu olarak Twitter ve Facebook gibi büyük çevrimiçi platformların [yasanın] koruduğu ifadeyi kısıtlamaması ABD'nin politikasıdır. Anayasa Mahkemesi, modern kamusal alan/mezdan olarak sosyal medya sitelerinin “sivil bir vatandaşın sesini duyurması için belki de mümkün olan en güçlü mekanizmaları sağlayabileceğini” belirtmiştir. *Packagingham / Kuzey Karolina*, 137 S. Ct. 1730,1737 (2017). Bu vasıtalar yoluyla iletişim, seçilmiş liderlere dilekçe vermek de dahil olmak üzere Amerikan demokrasisine anlamlı katılım için önemli hale gelmiştir. Bu siteler diğerlerinin özgür ifade ve tartışmalarda bulmak için halka önemli bir mecra sağlamaktadır. *Karş. PruneYard Shopping Center v Robins*, 447 ABD 74, 85-89 (1980).
- (b) Mayıs 2019'da Beyaz Saray, Amerikalıların çevrimiçi sansür olaylarını bildirmelerine olanak sağlamak için bir Teknoloji Önyargı Raporlama aracı hizmete sundu. Sadece birkaç hafta içinde Beyaz Saray, siyasi görüşlerine dayanarak kullanıcılara karşı sansürleme veya başka şekilde eyleme geçen çevrimiçi platformlar hakkında 16.000'den fazla şikayeti aldı. Beyaz Saray gelen bu nevi şikayetleri Adalet Bakanlığı'na ve Federal Ticaret Komisyonu'na (FTC) ibraz edecektir.
- (c) FTC, Birleşik Devletler Yasası'nın 15. başlığının 45. maddesi uyarınca, ticaretteki veya ticareti etkileyen haksız veya aldatıcı fiilleri veya uygulamaları engellemek için ilgili yasaya uygun ve tutarlı bir şekilde harekete geçmeyi değerlendirecektir. Bu tür haksız veya aldatıcı fiiller veya

uygulamalar, madde 230 kapsamındaki kuruluşların ifadeyi, bu husustaki kamusal temsilleriyle uyuşmayan şekilde kısıtlayan uygulamalarını da içerebilir.

- (d) FTC kanuni yetkisi uyarınca, sosyal medya platformu Twitter da dahil olmak üzere kamuoyu tartışmaları için geniş alanlar olan büyük çevrimiçi platformlar için, şikayetlerin bu kararnamenin bölüm 4 (a)'sında belirtilen politikaları içeren hukuk ihlallerini iddia edip etmediğini de dikkate alacaktır. FTC, ilgili yasaya uygun olarak bu tür şikayetleri açıklayan bir rapor hazırlamayı ve raporu kamuya açık hale getirmeyi değerlendirecektir.

Bölüm 5: Haksız veya Aldatıcı Davranışların veya Uygulamaların ve Ayrımcılıkla Mücadele Yasalarının Devlet Tarafından Gözden Geçirilmesi

- (a) Adalet Bakanı, çevrimiçi platformların haksız veya aldatıcı fiil veya uygulamalarda bulunmasını yasaklayan eyalet yasalarının muhtemel bir uygulamasına ilişkin bir çalışma grubu oluşturacaktır. Çalışma grubu ayrıca mevcut yasaların Amerikalıları bu tür haksız ve aldatıcı davranışlardan ve uygulamalardan korumadığı noktalarda eyaletlerdeki yasama organlarının değerlendirmesi için model mevzuat geliştirecektir. Çalışma grubu, eyalet adalet bakanlarını, ilgili yasa mucibince müzakere ve müşavere etmeye davet edecektir.
- (b) Bu kararnamenin 4 (b) bölümünde zikredilen şikayetler, yürürlükteki mevzuata uygun olarak çalışma grubuyla paylaşılacaktır. Çalışma grubu ayrıca aşağıdaki hususlar ile ilgili kamuya açık bilgiler toplayacaktır:
- (i) takip etmeyi seçtikleri diğer kullanıcılara veya diğer kullanıcılarla etkileşimlerine bağlı olarak kullanıcıların incelenmesinin artması;
  - (ii) içeriği veya kullanıcıları siyasi eğilim ya da görüşlerine dair belirtilere bağlı olarak bastıran algoritmalar;
  - (iii) aslında Çin Komünist Partisi veya diğer anti-demokratik kuruluşlar veya devletlerle ilişkili hesaplar tarafından işlendiğinde kabul edilemez olan davranışlara izin veren farklı politikalar;
  - (iv) yükleniciler, medya kuruluşları ve bireyler de dahil olmak üzere, içerik denetimi için ön yargı belirtisi olan üçüncü taraf kuruluşlara güvenmek ve;
  - (v) belirli bakış açılarına sahip kullanıcıların platformda para kazanma yeteneklerini benzer durumda bulunan diğer kullanıcılara nazaran sınırlayan fiiller.

Bölüm 6: Mevzuat

Adalet Bakanı, Federal mevzuat için bu kararnamenin politika hedeflerini destekleme konusunda yararlı olacak bir teklif geliştirecektir.

Bölüm 7: Tanım

Bu kararnamenin amaçları bakımından, "çevrimiçi platform" mefhumu, kullanıcıların içerik oluşturmalarına ve paylaşmalarına veya sosyal ağlarda ya da bir genel arama motorunda yer almalarına olanak tanıyan herhangi bir web sitesi veya uygulama anlamına gelmektedir.

Bölüm 8: Genel Hükümler

- (a) Bu kararnamede yer alan hiçbir husus aşağıdakileri ihlal edecek veya başka bir biçimde etkileyecek şekilde yorumlanmayacaktır:
  - (i) kanunen bir hükümet daire veya organına veya onun başkanına verilen yetki; veya
  - (ii) Yönetim ve Bütçe Dairesi Başkanın bütçesel, yönetsel veya yasama ile ilgili tekliflere ilişkin görevleri.
- (b) Bu kararname ilgili yasaya uygun bir biçimde ve ödeneklerin mevcudiyetine bağlı olarak tatbik edilecektir.
- (c) Bu kararname; Birleşik Devletler, daireleri, organları veya kuruluşları; memurları, çalışanları veya görevlileri veya başka herhangi bir kişi aleyhine herhangi bir tarafça kanun ve hakkaniyet çerçevesinde esasa veya usule ilişkin herhangi tatbik edilebilir bir hak veya menfaat yaratmaya yönelik değildir ve oluşturmaz.